

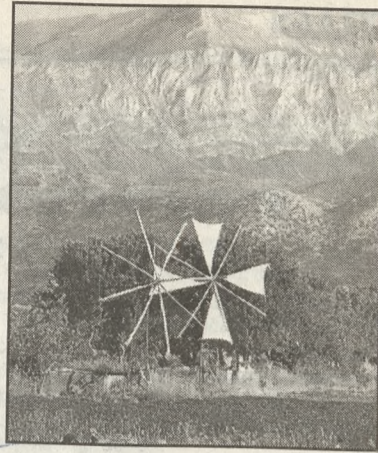
ΣΤΑΥΡΟΣ

ΔΑΜΙΑΝΑΚΗΣ ΕΜΜ. ΤΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ

ΤΕΡΜΑ ΚΑΡΑΪΣΚΑΚΗ
18900 ΣΑΘΑΜΙΝΑ

ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ - ΠΡΟΣΤΑΣΗ

Αγνωστος
Αποστολ
Διεύθυνση ανεπαρκής
Adresse insuffisante
Επισημάνετε να επικοινωνήσετε με τον αποστολέα
Επιστολή
Ταχυδρομικός Κώδικας 18900

ΔΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΤΖΕΡΜΙΑΔΙΑΝΩΝ ΑΤΤΙΚΗΣ «Ο ΚΡΟΝΟΣ»

ΓΡΑΦΕΙΑ ΣΥΛΛΟΓΟΥ: ΓΡΑΒΙΑΣ 122 Τ.Κ. 16451 ΑΡΓΥΡΟΥΠΟΛΗ • ΤΗΛ. 9934829 • ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ 31 • Μάρτιος-Απρίλιος 2000

ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΛΕΩΝΙΔΑ & ΑΝΝΑΣ ΚΑΤΕΡΙΝΗ

Την 5η Μαρτίου και ώρα 12.00 στην αίθουσα εκδηλώσεων της Κρητικής Εστίας στο Παγκράτι έγινε μια εκδήλωση τελείως διαφορετική από όσες έχουμε συνηθίσει. Ένας συνταξιούχος Λασιθιώτης με τις οικονομίες ολόκληρης της ζωής του και με τα όσα του άφησε η αειμνήστη σύζυγός του συνέστησε ένα ίδρυμα φιλικό με σκοπό να ενισχύσει το Γηροκομείο του τόπου του και το Λύκειο της Επαρχίας του. Ακόμη έχει σκοπό να δίδει υποτροφίες στα αριστούχα άπορα παιδιά του τόπου του και να ενισχύει το έργο της Κρητικής Εστίας όπου θα σπουδάσουν άπορα παιδιά που είναι άριστα στις σπουδές τους. Η αίθουσα κατάμεστη και στην προέκτασή της στο αναγνωστήριο αλλιά και στους διαδρόμους από πνευματικό κόσμο της Αττικής παρακολούθησε με κατανύξη την εκδήλωση.

Εκ θεού άρχισε η εκδήλωση με αγιασμό, που είναι ο θεμέλιος λίθος του μεγάλου και γεμάτου από ανθρωπιά οικοδομημά του. Παρευρέθηκαν δυο μητροπολίτες και δύο πρωτοπρεσβύτεροι. Μετά τον αγιασμό παρουσιάστηκε η χορωδία του Δήμου Γλυφάδας με 40 άτομα άριστοι στην εμφάνιση, πολύ καλή εκτέλεση και όμορφα τραγούδια υπό τη διεύθυνση του κ. Παπά. Η χορωδία καταχειροκροτήθηκε και ακολούθησε η ανάγνωση των παρευρισκομένων που ήταν εντυπωσιακή. Παρόντες οι Μητροπολίτες Νέας Σμύρνης κ.κ. Αγαθάγγελος και ο Πέτρος κ.κ. Νεκτάριος, που ήρθε από την Κρήτη γι' αυτό το σκοπό, συνοδευόμενοι από τους πρωτοπρεσβύτερους Δασκαλάκη και Κονσολλάκη και από το διάκο Ταμπακάκη.

Την εκδήλωση τίμησαν ακόμη οι ακόλουθοι: Ιωάννης Γρίβας, πρώην πρωθυπουργός, η τ. Υπουργός Παιδείας κα Κέλη Μπουρδάρη, ο Βουλευτής κ. Μαρκογιαννάκης των Χανίων. Δυστυχώς δεν παρέστη ο Πρόεδρος της Βουλής κ. Κακλαμάνης ο οποίος μιλούσε την 12η ώρα στην ΕΤ 1 και στη συνέχεια τηλεφώνησε για να έλθει αλλά δεν ήταν κανείς στο γραφείο να απαντήσει. Ήταν όλοι στην εκδήλωση. Δεν παραβρέθηκαν άλλοι πολιτικοί λόγω εκλογών. Εκπρόσωποι προσήλθαν: Εκ μέρους, του Υφυπουργού Εθνικής Αμύνης κ. Αποστολάκη ο πλοίαρχος κ. Πετρόπουλος ... με στολή. Εκ μέρους της Νομάρχου Αθηνών οι Νομαρχιακοί Σύμβουλοι κ.κ. Λινοξυλιάκης και Γιαννόπουλος. Την εκδήλωση ακόμη τιμούσαν με την παρουσία τους: Ο Επίτιμος Αντιπρόεδρος του Συμβουλίου Επικρατείας και Διευθυντής της Νομικής Υπηρεσίας του κ. Προέδρου της Δημοκρατίας κ. Κούνδουρος Τίτος, ο Εισαγγελέας του Αρείου Πάγου κ. Ζαβολιάς, ο εκλεγμένος Προϊστάμενος του Εφετείου Αθηνών Πρόεδρος Εφετών κ. Σεργάκης, ο Εισαγγελέας Εφετείου Αθηνών κ. Χρυσός, ο Πρόεδρος Εφετών κ. Βλάχος, ο Αντιδήμαρχος Γλυφάδας κ. Θεοδωρόπουλος, εκπρόσωπος του Δημάρχου Γλυφάδας κ. Λανδράκη, ο Πρόεδρος του Δημοτικού Συμβουλίου Γλυφάδας κ. Παπαδόπουλος, ο εκπρόσωπος του Δημάρχου Αθηναίων, η Δημοτική Σύμβουλος του Δήμου Γλυφάδας κα Παπάζογλη, οι Στρατηγοί Ιατροί κ.κ. Γλυμής, κ. Ευαγγέλου (που είναι και καθηγητής Πανεπιστημίου) κ. Κουσουρή και κ. Γρηγοράς Γρηγόρ. Ακόμη οι Στρατηγοί κ.κ. Γκαμαλιέτσος, Λειβαδάς, Μπίκος, Μονιάκης, Μιχαήλ, Τυράκης, Κοτίνης, Αδαμαντόπουλος, Δρακακάκης, Ευφάρας, Μπότση, Παδουβάς, Πορφύρας, Σιδέρης, Χίος, Παπαδάκης, Μαρκογιαννάκης, Σταμάτης, Κηπουρός και Καζαμίας.

Από την ΕΛΑΣ ο Αντ/γος Παπαδόπουλος Λεωνίδα, από την Αεροπορία ο Σμήναρχος κ. Αναστασάκης, από την Αστυνομία οι Αστυνομικοί Διευθυντές κ.κ. Κατζουράκης, Κολλοκούρης και Χαραλαμπίδης. Από το Ναυτικό ο Αντιναύαρχος κ. Φουκαράκης

συνέχεια στη σελίδα 4

Γενική Τακτική Συνέλευσις

Γενική Τακτική Συνέλευσις των μελών του συλλόγου Τζερμιαδιανών Αττικής ΚΡΟΝΟΥ της 19 Μαρτίου 2000 προς

- 1) Απολογισμόν του απερχομένου Δ.Σ.
- 2) Απαλλαγίν του εκ των οικονομικών και άλλων ευθυνών.
- 3) Προς διενέργειαν εκλογών προς ανάδειξιν νέου Δ.Σ. και Εξελεγκτικής Επιτροπής.

Παρόντες 58 μέλη, πλήρης απαρτία.
Πρόεδρος Γ. Συνελεύσεως εκλέγεται ο κ. Στεφ. Ν. Σπανάκης και Γραμματέας ο Νικ. Εμμ. Σπανάκης.
Ο Πρόεδρος της Γ. Συνελεύσεως καλεί τον Πρόεδρον του ΚΡΟΝΟ κον Εμμ. Ν. Σπανάκην να πάρει τον λόγον.
Ο λόγος του Προέδρου δημοσιεύεται στη σελίδα 6

Μήνυμα του νέου Προέδρου του Δ.Σ.

Μετά από την ομόφωνη απόφαση του Δ.Σ. του Συλλόγου μας με την οποία μου ανέθεσε την τιμητική για μένα θέση του Προέδρου αισθάνομαι την ανάγκη να εκφράσω τις ευχαριστίες μου προς τον απερχόμενο Δ.Σ. και ιδιαίτερα προς τον Πρόεδρο κ. Σπανάκη Εμμ. Παιδιάτρον, για την μέγιστη προσφορά του προς το Σύλλογο επί σειρά ετών αλλιά και την υπομονή του με το να μας ανεχθεί επί τόσα χρόνια ώστε σήμερα ο Σύλλογος να αποτεθεί υπόδειγμα προς μίμηση και εύελην συνεχιστή της πα-

ράδοσης του χωριού μας ΤΖΕΡΜΙΑΔΩΝ.
Καλώ τους απανταχού Τζερμιαδιανούς να συστρατευθούν μαζί μας σε μια κοινή προσπάθεια για την σύσφιξη των σχέσεών μας αλλιά και την επί βελτίω προώθηση των αναγκών του χωριού μας.
Υπόσχομαι δε ότι με προσοχή θα ακούσουμε τις υποδείξεις των και θα αφουγκραστούμε τα παράπονά τους.

Για το Δ.Σ.
Ο Πρόεδρος
ΜΑΝΩΛΗΣ ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ

ΔΗΜΟΣ ΟΡΟΠΕΔΙΟΥ

Αντιμετωπίζονται τα προβλήματα του Υδραγωγείου Τζερμιάδων

Την 1η Απριλίου, το Σάββατο το βράδυ στις 7.30 μ.μ., στην αίθουσα πολλαπλών χρήσεων του Δήμου, πραγματοποιήθηκε Λαϊκή Συνέλευση των κατοίκων του Δημοτικού Διαμερίσματος Τζερμιάδων.
Αντικείμενο της Λαϊκής Συνέλευσης ήταν η ενημέρωση των κατοίκων του Δημοτικού διαμερίσματος, γύρω από τα σοβαρά προβλήματα του υδραγωγείου Τζερμιάδων, έτσι όπως αυτά αναδείχθηκαν μετά από τις κατά καιρούς επεμβάσεις του Δήμου και ζητήθηκε η συνέναιση των κατοίκων σχετικά με τον τρόπο και τη μεθοδευση των επεμβάσεων που απαιτεί η συνολική και ριζική αντιμετώπισή τους.

Στη Λαϊκή συνέλευση στην οποία πήραν μέρος σχεδόν όλοι οι κάτοικοι του Δημοτικού διαμερίσματος, αναλύθηκαν από το Δήμαρχο κ. Γιάννη Σφακιανάκη όλες οι πτυχές του σημερινού προβλήματος και πα-

ράλληλα κατετέθησαν από τον ίδιο προτά-

σεις όχι μόνο για τη ριζική αντιμετώπιση όλων όσων συνθέτουν το σημερινό πρόβλημα, προτάσεις που έχουν σχέση με τη πλήρη αντικατάσταση και αναδιάρθρωση του υδρευτικού δικτύου, τη δημιουργία νέας υδατοδεξαμενής κ.λπ., αλλιά και την αναβάθμιση της ποιότητας και την εξασφάλιση πλήρους επάρκειας πόσιμου νερού.

Οι προτάσεις του Δημάρχου έγιναν αποδεκτές από το σύνολο των παρευρισκομένων και έτσι αυτό το χρονίζον πρόβλημα υδροδότησης του Τζερμιάδων μπαίνει πλέον στη φάση της ριζικής του αντιμετώπισης.

Το κόστος του όλου έργου είναι σημαντικό, αφού προβλέπεται να ξεπεράσει τα 150 εκατ. δρχ.. Όμως η Δημοτική Αρχή, με τη βοήθεια και της Περιφέρειας Κρήτης που έχει κατανοήσει το πρόβλημα και συμπαρίσταται, θα τολμήσει τη συνολική αντιμετώπισή του.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΣΦΑΚΙΑΝΑΚΗΣ
ΔΗΜΑΡΧΟΣ
ΟΡΟΠΕΔΙΟΥ ΛΑΣΙΘΙΟΥ

ΕΥΡΩΜΕΠΟΡΙΚΗ Ε.Π.Ε.

ΠΕΡΣΕΦΟΝΗΣ 47 11854
Τηλ. 3411063

ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟ: ΣΙΚΥΟΝΟΣ 6, Τηλ. 5744556
ΠΕΡΙΣΤΕΡΙ

Tavern KRI - KRI

Μεζέδες της ώρας, εκλεκτοί από ντόπια κρέατα.
Παραδοσιακά Λασιθιώτικα και Τζερμιαδιανά φαγητά.
Απέναντι από την Αγία Τριάδα Τζερμιάδων.

Περικλής Γ. Καρεκλιάκης

Τηλέφωνο: 0844-22170

Ο Πρόεδρος και το Δ.Σ. του Συλλόγου εύχεται στους απανταχού ΤΖΕΡΜΙΑΔΙΑΝΟΥΣ και στους φίλους του ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΣΤΗ ΧΡΟΝΙΑ ΠΟΛΛΑ

ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΛΕΩΝΙΔΑ & ΑΝΝΑΣ ΚΑΤΕΡΙΝΗ

συνέχεια από τη σελίδα 1

και ο Πρόεδρος των Εφέδρων ΑΕ/κών Αττικής κ. Πιερράκος. Από την Ανωτάτη Εκπαίδευση ο καθηγητής και κοσμήτωρας Θετικών Επιστημών κ. Δερμιτζάκης, οι καθηγητές Πανεπιστημίου κ. Ξεξάκης και κ. Παπαδογιαννάκης και Θεοδωρακάκος, της Ανωτάτης Σχολής Ναυτικών Δοκίμων κ. Τσερκέζογλου.

Από τα Κρητικά Σωματεία ο Πρόεδρος της Παγκρητίου κ. Ευλιούρης και ο τ. Πρόεδρος της κ. Σγουράκης, οι προπρόεδροι της Κρητικής Εστίας κ.κ. Μαριδάκης, Παδουβάκης, Αντωνιάκης και Θεοδωρουλάκης επιτ. σύμβουλος. Ο Πρόεδρος της Ομοσπονδίας Κρητικών Σωματείων κ. Πλαίτης, οι Πρόεδροι Δικταίου κ. Κρασανάκης, Νοτίων Γυναικών Κρήτης κ. Κουβίδου, Κρητών Επιστημόνων κ. Ψαρός, Ηρακλειωτών η «Κνωσός» κ. Μαρκόπουλος, Αετουδάκης και Βανταράκης, Αντ. Παγκρητίου και Κρητ. Εστίας Μ. Πρίφτη πρόεδ. Φίλων Καζαντζάκη, Χαιρετάκης, Προεδρ. Κρητών Παγκρατίου, Βλαχάκης Κρητ. Πατησίων και Κυψέλης, Σηφάκης Γλυφάδας, Βλαχάκης Καλλιθέας, Νισταζάκης Κρ. Επιστημών και ο Πρόεδρος του Λαογραφικού Μουσείου Οροπεδίου Λασιθίου κ. Γ. Παναγιωτάκης που ήλθε από τη Κρήτη για την εκδήλωση. Παραβρέθηκαν ακόμη τα Διοικητικά Συμ-

βούλια της Παγκρητίου και της Κρητικής Εστίας, ο Λυκειαρχης Τζεργιάδου Λασιθίου που ήλθε από την Κρήτη κ. Δερμιτζάκης, οι εκπρόσωποι του τύπου κ. Φραγκούλης και Τ.Υ. κ. Μοσοβίτης.

Ο Πρόεδρος Λεωνίδα Κατερίνης αφού ευχαρίστησε όλους τους παρευρισκόμενους έλαβε το λόγο, που έκανε το ακροατήριο να δακρύσει από την τόσο ωραία ομιλία του που αναγράφεται σε άλλη στήλη.

Μηνύματα έστειλαν: ο τ. Αντι/δρος της κυβέρνησης και Βουλευτής κ. Χαραθαμπόπουλος, ο Υφυπουργός κ. Ιωαννίδης και κ. Αποστολάκης, οι Βουλευτές κ.κ. Κουβέλης και Καρχιμάκης, οι Υπουργοί που μίησαν την ώρα αυτή σε προεκλογικές συγκεντρώσεις και ήρθαν να έρθουν κ.κ. Αρσένης και Παπαϊωάννου, οι Αρχηγοί Γεν. Επιτελείου Εθνικής Αμύνης και Παραγιοδάκης και ΓΕΣ κ. Παναγιωτάκης, ο Πρόεδρος της Ενώσεως Αποστράτων ΑΕ/κών Αντγος κ. Καθεντερίδης, οι Υπουργοί Βαρβιτσιώτης και Σουλιδάκης και ο Υφυπουργός κ. Πρωτόπαπας.

Μετά την τόσο συγκινητική ομιλία του κ. Κατερίνη το λόγο έλαβε ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Πέτρας κ.κ. Νεκτάριος, ο οποίος επίσης κατασυγκίνησε όλους. Αρχίζοντας από τα του Ευαγγελίου της ημέρας, παρουσίασε την κρίσιμο περίοδο που περ-

νάει το Οροπέδιο Λασιθίου που σβήνει και τις ανάγκες που έχει το Γηροκομείο. Στη συνέχεια εξήρε την προσωπικότητα του κ. Κατερίνη και τη βοήθεια που προσέφερε για να καταλήξει: «Για τη βοήθεια του κ. Κατερίνη το Δ.Σ. του Εκκλησιαστικού Γηροκομείου Λασιθίου αποφάσισε να έχει την προτομή του έξω από το Γηροκομείο και μια πτέρυγά του να ονομάζεται πτέρυγα Άννας και Λεωνίδα Κατερίνη. Ακόμη ότι η Κοινότητα Τζεργιάδου ονόμασε ένα από τους κύριους δρόμους που περνάει έξω από το Γηροκομείο οδός Λεωνίδα Κατερίνη».

Στη συνέχεια πήρε το λόγο ο άλλος ευεργετούμενος φορέας, το Λύκειο Τζεργιάδου, με εκπρόσωπό του το Λυκειαρχη κ. Δερμιτζάκη ο οποίος αφού σημείωσε τις δυσκολίες που έχει το Λύκειο εξήρε την προσωπικότητα του κ. Κατερίνη και στη συνέχεια ανακοίνωσε ότι ο σύλλογος καθηγητών συνήλθε εκτάκτως και αποφάσισε μια πτέρυγα του Λυκείου 650 τ.μ. να φέρει το όνομα ΛΕΩΝΙΔΑ ΚΑΤΕΡΙΝΗ, να τοποθετηθεί μαρμάρινη πλάκα σε κατάλληλο θέση και η φωτογραφία του. Τέλος πήρε το λόγο ο τρίτος ευεργετούμενος φορέας που είναι η Κρητική Εστία με εκπρόσωπό της τον Αντιπρόεδρό της κ. Παπαδάκη. Μίλησε για την κρίση που διέρχονται σήμερα οι θεσμοί, εξήρε την προσωπικό-

τητα του κ. Κατερίνη και ανακοίνωσε ότι η αίθουσα αναγνωστήριου των οικοτρόφων πήρε το όνομά του και σε κατάλληλη θέση μπήκε η φωτογραφία του. Ακόμη ότι ανεκνήχθη μεγάλος ευεργετής της Εστίας και γράφτηκε το όνομά του σε μαρμάρινη πλάκα. Ακόμη ότι ένας από τους θαλάμους του νέου οικοτροφείου φέρει το όνομα της αιμνήστου συζύγου του. Τέλος ο Μητροπολίτης Νέας Σμύρνης πήρε το λόγο. Εξήρε την προσωπικότητα του Λεωνίδα Κατερίνη και ανακοίνωσε ότι συμμετέχει και στο Δ.Σ. του κυριωτέρου Ιδρύματος της Μητρόπολης που είναι και αυτό του Αγ. Ανδρέα για άπορα κορίτσια.

Δεν δόθηκε ο λόγος σε άλλους φορείς, αν και το ζήτησαν, λόγω του περιορισμένου χρόνου πήλη του εκπροσώπου της τάξεως 1952 της Στρατιωτικής Σχολής Ευελπίδων που εξέφρασε ότι αισθάνονται όλοι υπερήφανοι που ο ΛΕΩΝΙΔΑΣ όπως είχε είναι συμμαθητής των.

Μετά τους ομιλητές ακολούθησαν δύο χορευτικά Κρητικά συγκροτήματα. Το ένα ήταν του Συλλόγου Κρητών Αργυρούπολης και το άλλο της Ένωσης Κρητών Γλυφάδας. Αφού καμαρώσαμε όλοι τα νιάτα και τους εξαιρετους χορευτές με τις στολές τους πήγαμε όλοι στην αίθουσα δεξιώσεων όπου ακολούθησε μια εξαιρετος δεξίωση.

Προσφώνηση στην τελετή έναρξης λειτουργίας του Φιλανθρωπικού Ιδρύματος «Λεωνίδα και Άννας Κατερίνη»

Σεβασμιώτατοι, Αιδεσιμολογώτατοι, Αξιότιμη κ. πρώην Σπρωθυπουργέ, Κύριοι Υπουργοί, Κύριοι Βουλευτές, Στρατηγί, Κύριοι Εκπρόσωποι της Πολιτείας, Κύριοι Πρόεδροι των Κρητικών Συλλόγων, Κύριοι Εκπρόσωποι του Τύπου και της Τηλεόρασης, Κυρίες και Κύριοι.

Την ώρα αυτή αισθάνομαι μεγάλη ευτυχία που θα σας ενημερώσω σχετικά για το Ίδρυμά μου, το οποίο σαν ένα όνειρό μου γίνεται πια τώρα πραγματικότητα. Η δυνατότά μου αυτή της ίδρυσης προήλθε από οικονομίες μου ολόκληρης της ζωής μου και από την κληρονομική συνδρομή της αιμνήστου συζύγου μου Άννας. Ο τίτλος του Ιδρύματος ήταν «Άννας και Λεωνίδα Κατερίνη» και έτσι θα λέγεται στο μέλλον. Στο καταστατικό όμως, που εγκρίθηκε από το Υπουργείο Οικονομικών, κατά τα στάδια της επεξεργασίας του «εξ αβλεψίας», παραλείφθηκε το όνομα Άννα. Το Διοικητικό Συμβούλιο του Ιδρύματος, κατά τη χθεσινή συνεδρίασή του, μετά από εισήγησή μου, ομόφωνα αποφάσισε να ενεργήσει τα δέοντα για την έκδοση σχετικού συμπληρωματικού Προεδρικού Διατάγματος. Επιπλέον μια πτέρυγα του Γηροκομείου Οροπεδίου Λασιθίου και ένα δωμάτιο του νέου Οικοτροφείου της Κρητικής Εστίας, μετά από ενέργειές μου, ήδη φέρουν το όνομα της Άννας. Ακόμη «εις μνήμη της» έχω καθιερώσει και δίδω κάθε χρόνο δύο βραβεία, εκ των οποίων το ένα σε αριστούχο οικότροφο της Κρητικής Εστίας και το άλλο σ' αυτόν που, αποφοιτώντας από το Λύκειο του τόπου μου, εισάγεται σε Ανώτατο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα έχοντας την καλύτερη σειρά επιτυχίας.

Αγαπάω πάρα πολύ τα παιδιά που προοδεύουν. Παιδιά δεν απόκτησα από την πρώτη σύζυγό μου. Μου χάρισε όμως εκείνη ευτυχία 40 ολόκληρα χρόνια. Επειδή δεν απόκτησα παιδιά, μετά το θάνατό της, ξύπνησε μέσα μου το μεγάλο πιστεύω μου, που είναι το εξής: «Όποιος αγαπάει τον τόπο του, αγαπάει τον εαυτό του. Όποιος αγαπάει τον εαυτό του, πρέπει να αγαπάει τον τόπο του». Θυμήθηκα έτσι τα παιδιά της επαρχίας μου, που σπουδάζουν έχοντας τεράστιες δυσκολίες. Ακόμη σκέφθηκα τα Κρητικόπουλα που είναι άπορα, αλλά άριστα στις σπουδές τους και φιλοξενούνται εδώ στην Κρητική Εστία. Τα παιδιά αυτά τα ζούσα από κοντά εδώ και τρία χρόνια, γιατί ήμουν μέλος του Δ.Σ. της Κρητικής Εστίας. Σ' αυτά τα παιδιά έστρεψα όλη μου την αγάπη και τα έβαλα στην καρδιά μου μαζί με τα συγχωριανάκια μου, σαν να ήταν πραγματικά παιδιά μου.

Αποφάσισα κατ' αρχήν να συμμετάσχω ενισχύοντας οικονομικά τ' πρόγεμά τους και επιπλέον να προσφέρω περί τα έξι εκατομμύρια για να αποπερατωθεί το Β' Οικοτροφείο της Κρητικής Εστίας. Είμαι επομένως ευτυχής επειδή, μετέχοντας στο προηγούμενο Δ.Σ. της Κρητικής Εστίας, κατά τη θητεία μας αποπερατώθηκε το Β' αυτό Οικοτροφείο, το οποίο παραλάβαμε στα τουβλά, ενώ τον περασμένο Νοέμβριο τέλεσαμε τα εγκαίνια του. Όλοι οι γνωρίζοντες το γεγονός αυτό αναγνωρίζουν το θαύμα που έγινε εδώ.

Γονείς πια δεν έχω, αλλά θεωρώ όλους τους ηλικιωμένους της επαρχίας μου σαν να είναι δικοί μου γονείς. Αυτοί μαζί με

τους γονείς μου μας μεγάλωσαν με θυσίες, με αίμα και ιδρώτα, αφού το κατά κεφαλήν εισόδημα στην επαρχία μας είναι πολύ χαμηλό και οι συνθήκες ζωής πάρα πολύ δύσκολες. Τη στοργή μου προς τους ηλικιωμένους της επαρχίας μας την εκδήλωσα υλοποιώντας την ως ακολούθως: Μόλις ο ακούρατος Μητροπολίτης μας, Σεβασμιώτατος Πέτρας κύριος υπουργός Νεκτάριος, μου είπε ότι χρειαζόταν χρήματα για την αποπεράτωση του Γηροκομείου στην επαρχία μας, έσπευσα να του δώσω τα είκοσι και πλέον εκατομμύρια που χρειαζόταν για να το τελειώσει. Έτσι τον ερχόμενο Αύγουστο θα έχω τη δεύτερη μεγάλη χαρά να τελέσωμε εκείνου του Ιδρύματος τα εγκαίνια. Όλα τα λεφτά αυτά προέρχονται από τις οικονομίες μου, που έκανα σε όλη μου τη ζωή και αισθάνομαι υπερήφανος που τα διαθέτω εν ζωή για τους ανθρωπιστικούς αυτούς σκοπούς.

Επανερχόμενος στο Ίδρυμά μου, του οποίου η λειτουργία αρχίζει από σήμερα, σας εξομολογούμαι πως αποφάσισα την ίδρυσή του γιατί δεν ξεχνώ τις συνθήκες στις οποίες βρέθηκα, όταν ήρθα στην Αθήνα για να σπουδάσω. Υποψήφιος όντας για τη Σχολή Ευελπίδων, υπηρετούσα στη διεύθυνση Διαβίβασεων, που την εποχή εκείνη στεγαζόταν στα Παλαιά Ανάκτορα, σε έναν όροφο όπου αργότερα εγκαταστάθηκε το Συμβούλιο Επικρατείας. Ήμουν πάμπωχος! Για να εισαχθώ στη Σχολή, οι αξιωματικοί μου ανέλαβαν να μου κάνουν ανάλογα μαθήματα, καθέννας στον τομέα του, υπό τον όρο κάθε πρωί να είμαι μελετημένος. Έτσι από το πρωί μέχρι τις δύο το μεσημέρι υπηρετούσα στο γραφείο Διαβίβασεων. Δύο η ώρα με τέσσερις το απόγευμα κοιμόμουν και από τις τέσσερις η ώρα με δώδεκα τα μεσάνυχτα μελετούσα. Δώδεκα η ώρα τα μεσάνυχτα με ώρα δύο και ενίοτε δύο με τέσσερις το ξημέρωμα φύλαγα σκοπιά, αντικαθιστώντας πλουσιόπαιδα για να πάρω έτσι κανένα πενήντοδράχμο ή εκατοστάριο τότε για την αγορά των απαραίτητων βιβλίων ή γραφικής ύλης. Πέντε μήνες είχα να βγω έξω από το κτήριο, ενώ νοερά έκανα από την ταράτσα του περιπατο ανά την πόλη. Με τέτοιο αγώνα ξεκίνησα και υπ' αυτές τις συνθήκες εισήχθηκα στη Σχολή Ευελπίδων και μάλιστα σε πολύ καλή σειρά. Οι αξιωματικοί, που μου έκαναν μαθήματα για την εισαγωγή μου στη Σχολή, γιόρτασαν την επιτυχία μου και οι ίδιοι με συνόδευαν μέχρι την είσοδο της Σχολής. Μέσα στη Σχολή Ευελπίδων δεν διδάχθηκα μόνο την αγάπη και την πίστη προς την πατρίδα, αλλ' ακόμα έμαθα την αγάπη προς τον άνθρωπο και ιδιαίτερος προς τους πάσχοντες συνανθρώπους μου. Μετά την αποφοίτησή μου από τη Σχολή, διέθεσα από τους πρώτους μισθούς μου μέρος για την αιογράφηση των Ευαγγελιστών στον τρούλο της Εκκλησίας του χωριού μου. Παράλληλα ως αξιωματικός σπούδασα στο Πανεπιστήμιο Αθηνών Οικονομικές Επιστήμες και στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης Νομικά. Εκεί με τον μικρό μισθό μου, λόγω βαθμού, έζησα τις δυσκολίες με τους άλλους συμφοιτητές μου, που είχαμε τα ίδια οικονομικά προβλήματα.

Για να μην σας κουράζω περισσότερο, αυτές επομένως οι ε-

μπειρίες μου με παρώθησαν να συστήσω το Ίδρυμα αυτό, ώστε να βρεθώ με τις μικρές μου δυνατότητες τους εξής τέσσερις φορείς:

1ον) Το ιερό έργο της Κρητικής Εστίας. Λέγω ιερό γιατί τα καλά αλλά φτωχά κρητικόπουλα θα μπορούν να σπουδάσουν έτσι άνετα, χωρίς να είναι αναγκασμένα να αντιμετωπίσουν τις δυσκολίες εκείνες που εγώ συνάντησα.

2ον) Υποτροφίες να χορηγώ σε άπορα παιδιά του χωριού μου ή της επαρχίας μου, τα οποία έχουν ανάγκη οικονομικής ενίσχυσης.

3ον) Το Λύκειο της επαρχίας μας όπου με δυσκολίες σπουδάζουν τα συγχωριανάκια μου εκεί και

4ον) Το Γηροκομείο της επαρχίας μας ώστε εκεί τα άπορα γεροντάκια να βρουν μια θαλαπωρή στο τέρας της ζωής τους, σαν οφειλόμενο φόρο τιμής στην ακούραστη προσπάθειά τους, στις θυσίες τους για να μας αναθρέψουν και να μας μορφώσουν.

Το Ίδρυμά μου θα διοικείται από πενταμελές Συμβούλιο, που θα αποτελείται από τον υποφαινόμενο και τους εκάστοτε, τον Μητροπολίτη Πέτρας στην εκκλησιαστική αρμοδιότητα του οποίου ανήκει ο τόπος μου, τον Λυκειαρχη της επαρχίας μας, τον πρόεδρο της Κρητικής Εστίας και τον διευθυντή της Κρητικής Εστίας. Μετά τον θάνατό μου, ως 5ο μέλος θα είναι ο εκάστοτε πρόεδρος του ενός εκ των δύο τοπικών Συλλόγων του τόπου μου, που εδρεύουν στην Ατική ή ο πλησιέστερος συγγενής μου.

Πόροι του Ιδρύματος θα είναι, ενόσω ζω, ένα μέρος από τα ενοίκια των ακινήτων μου, μετά μάλιστα τον θάνατό μου όλα τα ενοίκια, καθώς και οι τόκοι ορισμένων χρημάτων από καταθέσεις μου στην Τράπεζα οι οποίες προορίζονται για τον σκοπό αυτόν και εν τέλει από δωρεές προς το Ίδρυμα για τους σκοπούς που αυτό θα εξυπηρετεί.

Συνέσπασα το ίδρυμα αυτό τώρα που ζω, ώστε να δω τη λειτουργία του και να συμπληρώσω τα όσα παρέλειψα, καθώς και ό,τι επιπλέον χρειάζεται για την ομαλή λειτουργία του. Ακόμη ήθελα βρισκόμενος στη ζωή να χαρώ και να αισθανθώ ότι έκανα το καθήκον μου προς τα παιδιά που τόσο αγάπησα, όπως επίσης και προς τους συνεπαρχιώτες μου προχωρημένης ηλικίας, στους οποίους τόσα οφείλω. Επιτελώντας αυτά, επιθυμώ να διακηρύξω έμπρακτα το πιστεύω μου, που σας ανέφερα προηγουμένως. «Όποιος αγαπάει τον τόπο του, αγαπάει τον εαυτό του. Όποιος αγαπάει τον εαυτό του, πρέπει να αγαπάει τον τόπο του!»

Τελειώνοντας θα είχα να προτρέψω τα παιδιά που θα ευεργετηθούν, με τη σειρά τους και εκείνα, όταν με τους κόπους τους αργότερα αποκτήσουν ανάλογες δυνατότητες, να συμπαρασταθούν και αυτά σε άλλους συνανθρώπους τους, οι οποίοι θα έχουν ανάλογες ανάγκες.

Ευχαριστώ όλους σας από τα βάθη της καρδιάς μου, που ήρθατε σήμερα εδώ, ώστε να μοιρασθούμε μαζί τη χαρά που νιώθω.

Λεωνίδα Κατερίνης

Αθήνα, Κυριακή 5 Μαρτίου 2000.

Συνέχεια από το προηγούμενο

ΤΟ ΡΙΖΙΤΙΚΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ

Μανόλη Τσικαλά
δικηγόρου

δοξη ειρωνική διάθεση ωρισμένες φορές, χωρίς άλλες να παραλείπει να μας τροφοδοτεί με σκόπιμες υπερβολές προκειμένου να καταδείξει στο μεγενθυτικό του φακό την αξία μιας λεπτομέρειας. Έτσι με ένα τρόπο έξοχα τεχνικό και καλλιτεχνικό διασώζει και τη φυσιογνωμία και την ιστορία του τόπου και διασκεδάζει τα προβλήματα και αμβλύνει τις τριβές μέσα στην ίδια την κοινωνία που τις παράγει, με αίσθημα και φαντασία χωρίς να προξενεί κραδασμούς.

Εύλογα μετά από τα παραπάνω τίθεται το ερώτημα: Γιατί ένα τραγούδι με τόσα πολλά πράγματα δεν γίνεται οικείο από πολλούς;

Το ριζιτικό μειονεκτεί στο γεγονός ότι απευθύνεται μόνο σε άνδρες ακόμη κι όταν μιλεί για γυναίκες και αποδίδεται μόνο από άνδρες. Η συναναστροφή της γυναίκας στις δύσκολες εποχές δεν ήταν στις δυνατότητες της Μαδάρας και η πραγματικότητα αυτή κατέληξε σε ήθος. Και η γέννηση του τραγουδιού και η ωριμότητά του σφραγίστηκε από την ανδρική παρουσία και έτσι δεν ταιριάζει στο ύφος και στο χαρακτήρα της γυναίκας ακόμη κι αν διαθέτει φωνητικά προσόντα, χωρίς τούτο να σημαίνει πως η γυναίκα δεν είναι και σε θέση να το αξιολογήσει και να το απολαύσει. Η κοινωνική ένταξη όμως του τραγουδιού δεν δυσκολεύεται μόνο απ' αυτή του τη μονομέρεια. Σαν δυναμικό τραγούδι ανοικτού κυρίως χώρου, απαιτεί ένταση, διάρκεια, κύμανση και ηλαργισμό της φωνής, καθώς και ικανότητα ανταπόκρισης και προσαρμογής στις συχνές μεταβολές του μέτρου. Πιο απλά είναι ένα πολύ δύσκολο είδος τραγουδιού και τούτο έχει σαν συνέπεια να κατοικείται σοβαρά πέραν του ζωτικού του χώρου και στις έντεχνες εκδόσεις του και στις κατά τόπους αποδόσεις του με αποτέλεσμα να δυσφημίζεται αντί να προωθείται. Αν γίνει πεποίθηση πως το ριζιτικό είναι ένα δημιουργημα υψηλού επιπέδου θα πάψει να αντιμετωπίζεται με επιπολαιότητα. Ως γνήσιο Δημοτικό τραγούδι έχει - όπως όλες οι ειδικευμένες δημιουργίες - σοβαρό πνευματικό περιεχόμενο και γι' αυτό η προσέγγισή του είναι υπόθεση παιδείας και πνευματικής καλλιέργειας που απαιτεί διάθεση για μελέτη της ιστορίας και του πολιτισμού μας καθώς και μελέτη του χώρου και του χρόνου που συνέδραμαν στη δημιουργία του. Μόνο με αυτή τη γνώση θα του αποδοθεί ο οφειλόμενος σεβασμός και μόνο έτσι θα μπορεί κανείς να γίνει τουλάχιστον καλός ακροατής του.

Οι παραπάνω σκέψεις δεν αποσκοπούν να καταστήσουν το ριζιτικό τραγούδι καθημερινή μουσική πραγματικότητα στα χρόνια που ζούμε. Αυτό θα ήταν παράλογο. Οι ηρωικές εποχές που αντιπροσωπεύει έχουν παρέλθει και ο σημερινός άνθρωπος μέσα στα άγχη που τον κατατρύχουν αναζητά τραγούδι όχι για να εκφράζει τη ζωή του αλλά μάλλον για να ξεφύγει απ' αυτή. Η αιτία αυτή μαζί με το γενικότερο μαρasmus της υπαίθρου συντελούν στη βαθμιαία αποχώρησή των και από τους τόπους που γεννήθηκαν. Το ριζιτικό τραγούδι ωστόσο είναι ένα βαρύτιμο ιστορικό κειμήλιο που πρέπει να διαφυλάσσεται ασφαλώς για να μπορεί να επιδεικνύεται υπερήφανα. Είναι το επίσημο ένδυμά μας και ο περιορισμός της χρήσης του υπογραμμίζει ακριβώς τη σπουδαιότητά του.

Τα ριζιτικά τραγούδια έχουν ακόμη και σήμερα θέση στη Μαδάρα σε κάθε κοινωνικό γεγονός κυρίως χαρμόσυνο, χωρίς να παραλείπονται οι περιπτώσεις που έχουν σχέση με την απόδοση τιμής σε γεγονός ή πρόσωπο. Τα ριζιτικά τραγούδια διακρίνονται σε τραγούδια της τάβλας και τραγούδια της στράτας. Τάβλα κατά σχήμα συνεκδοχής νοείται το λυόμενο τραπέζι που κατασκευαζόταν έκτακτα από κυπαρισσόταβλες της Μαδάρας για να ανταποκριθεί ο οικοδεσπότης στην ανάγκη μιας κοινωνικής εκδήλωσης.

Ο Μαδαρίτης αισθάνεται την ανάγκη να έχει τον καθημένο του υποχρεωτικά παρακαθήμενο στο τραπέζι, αποδίδοντάς του έτσι την οφειλόμενη τιμή.

Κατά τη διάρκεια της ευωχάς ο προεξάρχων χορωδός

που κάθεται συνήθως "στο κούτελο τσι τάβλας" δηλ. στη στενή μεριά του τραπέζιου, αρχίζει το τραγούδι αποδίδοντας μεγαλόφωνα τον πρώτο και το μισό του δεύτερου στίχο. Έπειτα όλοι μαζί οι χορωδοί σε μονοφωνική πάντα εκτέλεση επαναλαμβάνουν τα ίδια ακριβώς λόγια. Στη συνέχεια ο προεξάρχων αποδίδει από την αρχή το δεύτερο στίχο μέχρι το μισό του τρίτου, για να τον αναδιπλώσει πάλι η χορωδία, κ.ο.κ.

Συνήθως αποδίδονται μόνο οι τρεις πρώτοι στίχοι του τραγουδιού ή και περισσότεροι ώστε από την ενότητα να εξάγεται ένα πλήρες νόημα. Ο κανόνας της αναδιπλώ-

σης υποχωρεί στα χαιρετιστήρια ή αποχαιρετιστήρια τραγούδια: "Χίλια καλώς το βρήκαμε του φίλου μας το σπίτι", "Αμέτε φίλοι στο καλό" όπου παρατίθενται δυο χοροί των επισκεπτών και του οικοδεσπότη, που εναλλάσσοντας στίχους σε μια διαδικασία διαπλοκής ολοκληρώνουν σταδιακά το χαιρετισμό και αντικαιρετισμό, πραγματοποιώντας και τα λεγόμενα τσακίσματα χαρακτηριστικά για τη χάρη τους σε ωρισμένα ριζιτικά.

Τα τραγούδια της τάβλας έχουν περίπου είκοσι σκπούς με μικρές παραλλαγές που αποδίδονται σε συγκεκριμένα τραγούδια. Αντίθετα τα τραγούδια της στράτας έχουν ένα και μοναδικό σκοπό με μικρές επίσης παραλλαγές σε συγκεκριμένα τραγούδια. Είναι μακρόσυρτα και έχουν κάποια μοτοτονία - ειδικά για όσους δεν τα έχουν συνηθίσει - αποδίδεται δε συνήθως το σύνολο των στίχων με επιτρεπτή και την παρέμβαση οργάνων. Δεν εκτελούνται ποτέ στην τάβλα ή εν στάσει, αλλά πάντοτε εν κινήσει και έχουν σκοπό να δώσουν λαμπρότητα σε μια πράξη που τη χαρακτηρίζει κινητικότητα, όπως συνεπαρσά της νύφης, των προικιών κ.λπ., ή να διασκεδάσουν τον κάματο και τη μονοτονία μεγάλων πορειών σε παιδιότερες εποχές. Στις περιπτώσεις μικρών μετακινήσεων οι χορωδοί προχωρούν αγκαλιασμένοι σε αλληπάλληλες σειρές διακόπτοντας στιγμιαία την κίνηση ανάλογα με το μέτρο του τραγουδιού. Δημιουργούν έτσι ένα οπτικοακουστικό αρμονικό θέαμα που σου θυμίζει θαλάσσιο κυματισμό, αντίληθο του βουνού ή συνεχόμενη βροντή.

Τα περισσότερα των ριζιτικών τραγουδιών εκτελούνται στη Δωρική κλίμακα που τη χαρακτηρίζει ένα εμβλητικό, ανδροπρεπές και αγέρωχο ύφος ενώ αντίθετα όσα εκτελούνται στη Φρυγική ή Λυδική έχουν ύφος μελαγχολικό. Σοβαρή τους ιδιορρυθμία είναι ένα παρεκκλίνον από τους συνηθισμένους κανόνες της ρυθμικής. Τα περισσότερα είναι δίσημα αλλά στην πορεία τους έχουμε συχνές μεταβολές του μέτρου, πράγμα που δυσκολεύει την απόδοσή τους και τη μουσική τους καταγραφή, τους προσδίδει όμως υποβλητικότητα και χάρη. Για την πληρότητα της καταγραφής τους είναι ορθό να χρησιμοποιείται και η βυζαντινή παρασημαντική που έχει χαρακτήρες ποιότητας των μουσικών φθόγγων. Κατά το μουσικό λόγο κ. Βλαζάκη έναν από τους εγκυρότερους μελετητές του ριζιτικού "αυτό που το χαρακτηρίζει και του δίνει σαν μελωδία ξεχωριστή ομορφιά και χάρη είναι το χρώμα, η ποικιλία της παραλληλαγής και η συνεχής αλληλαγή του χρόνου και η κλίμακα που είναι γραμμένο".

Στην ιστορική διαδρομή του το ριζιτικό τραγούδι έφθασε στο απόγειο της ακμής του κατά την περίοδο της Τουρκοκρατίας χωρίς να παραθεωρείται και η Βυζαντινή περίοδος ή εκείνη της Βενετοκρατίας. Τοπικά σ' αυτές τις περιόδους κύρια εστία του είναι η επαρχία Σφακίων. Στην κατηγορία των ιστορικών ριζιτικών έχουμε σημαντική παραγωγή και σ' αυτά που αναφέρονται στο Μακεδονικό αγώνα και τη Γερμανική κατοχή. Η περίοδος της Γερμανικής κατοχής τοπικά εκπροσωπείται από τις περιοχές Κισσάμου και Σελίνου καθώς αυτές είχαν μεγαλύτερη εμπλοκή στον αγώνα και υπέστησαν τις μεγαλύτερες καταστροφές. Στα κοινωνικού περιεχομένου ριζιτικά η δημιουργία μάλλον έχει ολοκληρωθεί κατά την περίοδο της Τουρκοκρατίας.

Ανατρέχοντας σαρωτικά στη μέχρι τώρα θεώρησή μας μπορούμε να διατυπώσουμε ποιητικά το απόφθεγμα πως ριζιτικό τραγούδι υπάρχει μόνο εκεί που ορθώνονται τα Λευκά Όρη και μόνο εκεί που πατεί ο αϊγάγρος.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ:

1. Στέργιου Σπανάκη: «Η Κρήτη»
2. Δημ. Φωτιάδη: «Η επανάσταση του '21»
3. Θεοχάρη Δετοράκη: «Ιστορία της Κρήτης»
4. Πάρη Κεθαϊδή: «Ριζιτικά για τα Σφακιά»
5. Μιχ. Βλαζάκη: «Ριζιτικά τραγούδια της Κρήτης»
6. Ιδομενέα Παπαγρηγοράκη: «Ριζιτικά»

(Πέρα από τα παραπάνω βοηθήματα το σημαντικότερο όργανο υπήρξε η συναναστροφή μου με γνήσιους ανθρώπους της Μαδάρας που γνωρίζουν καλά το ριζιτικό τραγούδι).

Η υπόθεση βρωμεί μπαρούτι ακόμη και στη φαντασίωση. Ο αέρας άηλαξε, η αφούρα μας έχει τυλίξει σαν ράσο. Θε μου, παρά λίγο να γκρεμιστούμε στον ταύκο. Αχνίζει στρουφικτή αντάρα από μέσα του και γλύφει τη ρίζα της μυρτιάς στα περίχλιά του. Από το σιφούνι του ανακλάται αθιοωμένη η μεταθανάτια αγωνία του παλληκαριού που σκοτώθηκε εδώ. "Χαρήτε σεις οι ζωντανοί εις τον απάνω κόσμο, γιατί επά από 'ρθαμε στενός μας είν' ο τόπος δεν έχει ο Νάδης καπηλεια μουδέ και χαροκόπους". Άλλες φωνές απ' τη μεριά της θάλασσας μετατοπίζουν το σκηνικό: Ο Μπαρμπαρόσα με τους πειρατές του οδηγούν γυναϊκόπαιδα δεμένα αθιοσίδη για τα σκλαβοπάζαρα της Αφρικής. Κλαυμός και οδυρμός! 'Ηλιε που βγαίνεις την αυγή και βασιλεύεις βράδυ, σ' όλου τον κόσμο ανατείλεις σ' ούλο τον κόσμο δώσε, στου Μπαρμπαρέζο την αυγή 'Ηλιε μην ανατείλεις, κι αν ανατείλεις, 'Ηλιε μου, να γοργοβασιλέψεις, για θα γραθούν οι γιαχτιές σου ' που τω σκλαβώ τα δάκρυα". Να κι ο Καπετά Κριγιάρης το συφοκύδωνο έχει πάλη Τουρκοκουβέπετά με τον παμπόνηρο τον Καπερό Κωσταρό το Βοηούδη. Να κι ο Καπετά Γιάνναρης ο Λακκιώτης που βγάνει όρντινο που θα χτυπήσει απόψε με τους Εξάρηδες του. Μα ήντα 'ναι οι μπαλιωτές και το καταχτύπι; Α! κινούνε για το γάμο οι Σκορδύληδες και περιξεφαντώνουν με τ' αρχοντοκάλεσμά τους. Κάνουνε νύφη μια Ντελιγιαννοπούλα και μάχονται να βαστάξουν το Εγώ τους! "Για παρασύρετε τσ' αυλής κι αδειάσετε τσι ρούγες, κι ο νιος γαμπρός σας έρχεται να τονε 'ποδεχτήτε..." Κι άλλες μπαλιωτές κι άλλο καταχτύπι: "...Οι Γερμανοί περάσανε τα τρά (τρία) χωριά τα μέσα: Μονή και Κουστογέρακο και Λειβαδιά και καίνε. Τα παλληκάρια εφτάξανε...". Κάτω στον κάμπο του Φραγκοκάστελλου ο αντικατοπτρισμός πηλάει τη φιγούρα του Χατζή Μιχάλη Νταλιάνη και της καθαλαρίας του. Ριζικό και τούτος! Από την 'Ηπειρο ως το Φάληρο με τον Καραϊσκό, το τέλλος του 'τανε γραμμένο εδώ. Να κι ο Βενετάρχος Νταμορίνο με τα αλάτι του πνιγμένος στο χέρι στο στήθος. Ο σεβασμός της υποτέλειας! Οι κατωμερίτες στον κάμπο μοιάζουν με μελιτάκους: "Ατζεμπας έχουσι, μπρε, κι οι κατωμερίτες ψυχή;" - "Δε το καν' τώ πως έχουσι, μα κι αν έχουσι θα ν' αναί ωσάν του πουλιού". Η αθαζονία της υπεροχής! Να κι ο Βενιζέλος νεαρός επαναστάτης στο θέρισσο!! Γαυγίζε την αδύναμη φωνή του να πάρει θάρρος. Και πάλη μακροηλόκαμες Ξανθιές, και πάλη ο αθαζονικός και ατίθασος αϊγάγρος, ίδιος με τη φυσιογνωμική ιδιαιτερότητα του τοπίου και των ανθρώπων.

Μαδάρα, Μαδάρα! "Εις κόσμος ολόκληρος" φυσικός και μεταφυσικός. Παράδεισος και άβυσσος που ξεκλιει δώνει με το ίδιο κλειδί!

Οι παραπάνω όμως εικονογραφίες της φύσεως και των φαινομένων της και οι καταγραφές των ιστορικών και κοινωνικών γεγονότων μόνο μέσα από το ριζιτικό τραγούδι μπορούν να αποδοθούν φαντασμαγορικά και ανάγλυφα. Μόνο μέσω των τραγουδιών αυτών πραγματοποιείται μια διαδικασία σύμμιξης ή σύγχυσης με το μύθο, το θρύλο, την παράδοση, τη δεισιδαιμονία, την πρόληψη, το μυστικισμό, την υπαρξιακή αγωνία και την υπερβολή σε αναλογίες που μόνο η λαϊκή ψυχή αισθάνεται και θα φανεί παράξενο, τότε μόνο γίνονται αθηθινές, τότε μόνο αποκτούν ψυχή ζώσα: διαστάσεις και βάθος.

Έχει ακουστεί η ισοπεδωτική άποψη πως τα ριζιτικά τραγούδια και αυτά ακόμη που διαπνέονται από ερωτικό πάθος, νοσταλγία ή αισθησιακό παροξυσμό, είναι δέσμια μιας μόνιμης ψυχικής κατάθλιψης. Στο ψυχογράφημα που μέχρι τώρα επιχειρήθηκε δεν αποσιωπήθηκαν τα στοιχεία αυτά ούτε τα αίτιά τους. Όμως τα ριζιτικά τραγούδια δεν χαρακτηρίζονται κυρίως απ' αυτά. Είναι λογικό βέβαια τραγούδια με θλιβερό θεματικά περιεχόμενο να έχουν και ανάλογη μουσική κάλυψη αν και τούτο δεν είναι κανόνας αφού παρατηρείται το φαινόμενο ο ίδιος σκοπός να επενδύεται σε τραγούδια με ανάμοια θέματα. Κατά γενικό ορισμό όμως μπορεί να ειπωθεί πως το πρωτογενές στοιχείο του ριζιτικού είναι επικό, ηρωικό, ανδροπρεπές και ρωμαλέο, χωρίς καμιά θλίψη να αναιρεί ή να επισκιάζει τα χαρακτηριστικά αυτά. Κατ' αναλογία και στα ερωτικού περιεχομένου ριζιτικά, η γαλήνια μελαγχολία τους δεν αποτελεί μειονέκτημα αφού αναδεικνύει ένα ώριμο ερωτισμό χωρίς ανόητους γλυκασμούς και φληάρες εξομολογήσεις. Το ριζιτικό τραγούδι εξ' άλλου φέρει από το δυναμισμό του και την αγωνιστική του διάθεση, μας συστήνει και καρτερία και υπομονή, επιβάλλει ένα ύφος και ήθος Δωρικής λιτότητας και εισάγει στη σφαίρα του μυστικισμού πιο πάνω κι απ' τη λαϊκή θυμοσοφία και πιο πέρα απ' τα όρια του εσωτερικού διαλογισμού. Και μαζί με όλα τα παραπάνω στοιχεία κατακλύζεται και από μια Βυζαντινή μεγαλοπρέπεια και από μια ά-

Ως απάντηση εις τους ανακριβείς ισχυρισμούς του Ελευθερίου Κ. Πλατάκη Φυσικού εις το άρθρον του «Το σπήλαιον του

Ψυχρού Δικταίου Αντρον», που δημοσιεύσαμε στο φύλλο 130 της εφημερίδας μας όπου προβάλλεται η θέση ότι ο Δίας γεννήθη εις το Ιδαίον Αντρον,

δημοσιεύομεν κείμενον από εμπειριστατωμένην ομιλίαν του Ιωάννου Μ. Καραβαλάκη εις τα Α' Δικταία του Αυγούστου του 1998.

Δίκη και Δικταίον Αντρον στο μύθο του Κρηταγενούς Δία

Το Οροπέδιο Λασιθίου κατοικήθηκε πριν από 7.000 χρόνια και έκτοτε, παρά τις δυσκολίες πρόσβασης και διαμονής, η εδώ παρουσία του ανθρώπου είναι συνεχής, με ένα μόνο ή δύο μικρά διαλείμματα.

Το Σπήλαιο του Ψυχρού ή το Δικταίον Αντρον, όπως αλλιώς είναι γνωστό, χρησιμοποιήθηκε κατά την νεολιθική εποχή σαν κατοικία.

Στην συνέχεια κατά την Πρωτομινωική εποχή (2600-2000 π.Χ.) σαν χώρος ενταφιασμού των νεκρών και αργότερα, από την αρχή της Μεσομινωικής εποχής (γύρω στα 200-1700 π.Χ.) σαν τόπος λατρείας.

Η χρήση αυτή υπήρξε η πιο μακροχρόνια και κράτησε μέχρι των σ' αιώνα π.Χ., διήρκεσε δηλαδή 15000 περίπου χρόνια και είναι η πιο ενδιαφέρουσα στην ιστορία του σπηλίου.

Για την λατρευτική του σημασία μπορούμε να πούμε ότι το σπήλαιο αυτό υπήρξε ένα από τους σημαντικότερους τόπους λατρείας στην Κρήτη, κατά την εποχή του χαλκού.

Σχετικά τώρα με την ταυτότητα της θεότητας που λατρευόταν στο Σπήλαιο του Ψυχρού κατά την Μινωική εποχή είναι πολύ πιθανόν ότι αυτή ήταν η Μεγάλη θεά - Μπτέρα, προσωποποίηση της δημιουργικής δύναμης της φύσης και ο νεαρός θεός της βλάστησης που αναγεννάται και πεθαίνει κάθε χρόνο, προσωποποίηση του γονιμοποιού στοιχείου, γιος και σύζυγος της Μεγάλης θεάς. Όπως είναι γνωστό, η Μινωική θρησκεία δεν διέθετε ναούς και η λατρεία γινόταν σε φυσικά ιερά όπως τα σπήλαια, οι κορυφές των βουνών κ.λπ.

Στην δεύτερη φάση της λατρευτικής χρήσης του Δικταίου, δηλ. κατά την Μυκηναϊκή περίοδο, ο νεαρός Μινωϊκής θεός αντικαταστάθηκε και την θέση του πήρε ένας νεοφερμένος θεός του αχαϊκού πάνθεου που έγινε γνωστός στην Κρήτη σαν Κρηταγενής Ζευς και λατρευόταν εδώ με την επωνυμία Δικταίος Δίας. Επωνυμία που μαρτυρεί την σχέση που είχε με το όρος Δίκη. Το βουνό αυτό και το μεγαλύτερο σπήλαιο που ανήκει στα σπήλαια του είναι, λοιπόν, στενά δεμένα με τον μύθο του Κρητογενή Δία.

Αλλήλωσε και η ονομασία Αντρο που δόθηκε στο σπήλαιο της Δίκης μια τέτοια σχέση υποδηλώνει, αφού είναι γνωστό ότι οι αρχαίοι αποκαλούσαν Αντρο μόνο εκείνα τα σπήλαια που είχαν στενή σχέση με το Δία.

Πράγματι από τον Η' αιώνα π.Χ. το Δικταίον Αντρον σαφώς υποδεικνύεται σαν τόπος γέννησης του Δία, ενώ λίγο αργότερα η Δίκη αναφέρεται στον περίφημο ύμνο του Δικταίου Δία σαν το βουνό στο οποίο κάθε χρόνο έρχεται ο θεός και από τον οποίο οι πιστοί ζητούν να κατέβει για να απολαύσει τις τιμές που του αποδίδουν.

Σε ποια περιοχή όμως της Κρήτης βρισκόταν το ιερό βουνό της Δίκης. Οι σύγχρονοι γεωγραφικοί χάρτες, τα επίσημα κείμενα και οι τουριστικοί οδηγοί τοποθετούν σήμερα την Δίκη στο δυτικό τμήμα του Νομού Λασιθίου, ταυτίζοντάς την με τον μεγάλο ορεινό όγκο, τον τρίτο σε μέγεθος μεταξύ των Κρητικών βουνών γνωστό και σαν Λασιθιώτικα βουνά. Την ταύτιση αυτή δέχθηκαν και οι περισσότεροι από τους σύγχρονους αρχαιολόγους όπως οι Εβανς, Χάγκκαρθ, Bosanquet, Πεντλέμπορ κ.λπ. Κάποιοι άλλοι όμως, όπως οι Toutain, Paul Faure κ.λπ. επηρεασμένοι από τα κείμενα αρχαίων γεωγράφων την αναζήτησαν ανατολικότερα, στην περιοχή της Σητείας.

Τόσο όμως η αμφισβήτηση της γεωγραφικής θέσης της Δίκης και εν ταυτώ του σπηλίου της, όσο και οι απόψεις που παράλληλα διατυπώνονται σχετικά με τον τόπο γέννησης του Δία, εκτός από την αλληλοσημείωση του μύθου, σίγουρα υποβαθμίζουν και την μυθολογική σημασία του Δικταίου. Υποβάθμιση που συνεπάγεται βέβαια μείωση της τουριστικής του αξία με σημαντική βλάβη του δεύτερου σε σημασία κλάδου

της τοπικής οικονομίας, του τουρισμού.

Χρέος λοιπόν όλων των Λασιθιωτών είναι, χρησιμοποιώντας τα διαθέσιμα μέσα και στοιχεία, με σύνεση και προσοχή, να υποστηρίξουμε την ιστορία του τόπου μας και να προσπαθούμε τα συμφέροντά του. Ιδιαίτερα εμείς οι Οροπεδιώτες, μιας και η περιοχή μας βρίσκεται στα πρόθυρα της ερήμωσης, πρέπει να δραστηριοποιηθούμε ακόμη περισσότερο ώστε να κρατήσουμε ζωντανή και την ιστορία και την οικονομία αυτού του όμορφου τόπου.

Όταν έφθασε η ώρα να διαλέξω τον τίτλο του θέματος της αποψινής μου ομιλίας βρέθηκα σε δίλημμα. Όλα τα θέματα που αφορούν στο Δικταίο είναι ενδιαφέροντα. Στον επίλογο μου όμως επηρεάστηκα και από την επικαιρότητα. Τελευταία, όλο και πιο συχνά, τα Μ.Μ.Ε. ασχολούνται με την γενέτειρα του Δία. Ετσι τελικά το θέμα μου διαμορφώθηκε: «Η Δίκη και το Δικταίον Αντρον στο μύθο του Κρηταγενή Δία», κατά την εξέτασή του δε θα προσπαθήσω να δώσω απάντηση σε δύο ενδιαφέροντα ερωτήματα της μυθολογικής γέννησης του Δία.

Στο τέλος της ομιλίας μου θα διαβάσω σε μετάφραση ορισμένα κείμενα αρχαίων συγγραφέων σχετικά με το θέμα της γέννησης και της γενέτειρας του Κρηταγενή Δία που νομίζω ότι καλύπτουν κατά τον καλύτερο τρόπο τον μύθο.

Η αρχαία Δίκη και η ταύτιση του Σπηλίου του Ψυχρού με το Δικταίον Αντρον

Μετά την «ανακάλυψη» και την πρώτη αρχαιολογική εξερεύνηση το 1886, το σπήλαιο του Ψυχρού αναγνωρίστηκε από τους πρώτους ερευνητές του σαν το Δικταίον Αντρον των αρχαίων συγγραφέων και με τον τίτλο αυτό παρουσιάστηκε στον ελληνικό τύπο (Ιωσήφ Χατζηδάκης, Το Δικταίον Αντρον, Περιοδ. Εστία, Αθήνα 1886).

Την ταύτιση αυτή δέχθηκαν και υποστήριξαν Αγγλικοί συγγραφείς (Εβανς, Χόγκκαρθ, Bosanquet, Πεντλέμπορ κ.λπ.) ενώ αντιρρήσεις εξέφρασαν ορισμένοι Γάλλοι και Ιταλοί.

Κύριο επιχείρημα των διαφωνούντων ήταν ότι σύμφωνα με τα στοιχεία που μας δίνουν δύο αρχαίοι γεωγράφοι η Δίκη και το Δικταίον Αντρον βρίσκεται στο ανατολικό άκρο της Κρήτης. Οι γεωγράφοι αυτοί είναι: Κατ' αρχήν ο Στράβων που έζησε την εποχή του Χριστού και ο οποίος μας λέγει πως η Δίκη βρίσκεται στο ανατολικό άκρο της Κρήτης και απέχει 100 σταδίων (18 χλμ.) από το ακρωτήριο Σαμώνιο, (σημερινό Κάβο Σίδερο της Σητείας) και 1.000 σταδίων (184 χλμ.) δυτικά της ίδιας, τον σημερινό ψηλορείτη και στη συνέχεια ο Πτολεμαίος, που έζησε τον 2ο αιώνα μ.Χ. ο οποίος με βάση τις γεωγραφικές συντεταγμένες τοποθετεί την Δίκη δυτικά Ιτάνου και ανατολικά της Ιεράπετρας.

Σύμφωνα λοιπόν με τα στοιχεία αυτά η Δίκη θα έπρεπε να βρίσκεται στο ανατολικό άκρο της Κρήτης και ειδικότερα στην περιοχή της Πραισού. Επειδή όμως στην περιοχή δεν υπάρχουν ψηλά βουνά προτάθηκε το όρος Δίκης των αρχαίων συγγραφέων να ταυτισθεί με το ύψωμα Μόδι (υψομ. 550) που βρίσκεται μεταξύ Παλαικάστρου και Ρούσας Εκκλησίας.

Η πρόταση αυτή παρουσιάζει κάποιες αδυναμίες. Σ' ολόκληρη την περιοχή της Πραισού που ερευνηθήκε επιστημονικά δεν βρέθηκε ούτε ένα μικρό σπηλιό που οποιό θα μπορούσε να θεωρηθεί ότι ήταν το Δικταίον Αντρον. Είναι λοιπόν μάλλον απίθανο το ταπεινό ύψωμα Μόδι να είναι το περίφημο στην αρχαιότητα ιερό όρος Δίκη.

Γεννάται τότε το ερώτημα: Οι πληροφορίες που μας δίνουν οι δύο διάσημοι αρχαίοι γεωγράφοι είναι ανακριβείς; Λίγο δύσκολο όμως να συμβαίνει κάτι τέτοιο. Φαίνεται λοιπόν και ορισμένες ενδείξεις συμφωνούν μ' αυτό, ότι κατά την Αλεξανδρινή και Ρωμαϊκή εποχή κάποιο ύψωμα της περιοχής της Πραισού θα ήταν πράγματι γνωστό με το όνομα Δίκη. Αυτό λοιπόν το γεγονός θα είχαν υπόψη τους οι δύο γεωγράφοι και την πληροφορία αυτή μεταφέρουν στα κείμενά τους.

Πώς όμως βρέθηκε το τοπωνύμιο «Δίκη» στην περιοχή αυτή; Την απάντηση μας δίνουν τα νεώτερα στοιχεία της ιστορίας του Οροπεδίου Λασιθίου. Από την εργασία του Αμερικανού αρχαιολόγου Watrous μας είναι γνωστό ότι κατά τη διάρκεια του Στ' αιώνα π.Χ. ένα μεγάλο μέρος του πληθυσμού του Οροπεδίου αναγκάστηκε να εγκαταλείψει τον τόπο του και Ετεοκρήτες οι ίδιοι εγκαταστάθηκαν προς τα ανατολικά, στην περιοχή της Πραισού όπου, όπως είναι γνωστό, ζούσε την εποχή εκείνη αυστηρή πληθυσμός ομοφύλων τους. Οι άνθρωποι αυτοί εγκαταλείποντας τις εστίες τους ασφαλώς θα πήραν στην προσφυγιά μαζί τους και τους Εφέσιους θεούς τους με την λατρεία τους, σημαντικό στοιχείο για την νέα εγκατάστασή τους. Επίσης είναι πιθανό πως σαν εγκαταστάθηκαν στη νέα τους πατρίδα, για να μην αισθάνονται πολύ ξένοι στο νέο περιβάλλον να έδωσαν στα γύρω βουνά και στις κοντινές πεδιάδες ονόματα δανεισμένα από αντίστοιχα της παλιάς πατρίδας.

Μήπως το ίδιο δεν συνέβη και στην εποχή μας με τους Μικρασιάτες πρόσφυγες, οι οποίοι μαζί με το όνομα του τόπου καταγωγής τους, μετέφεραν στην νέα τους πατρίδα και τους προστάτες τους Αγίους.

Ετσι λοιπόν μπορεί να εξηγηθεί η μεταφορά τόσο της λατρείας του Δικταίου Δία όσο και του ορωνύμιου Δίκη από την αρχική τους χώρα δηλ. το Οροπέδιο Λασιθίου, στο ανατολικό άκρο της Κρήτης. Και οι δύο αυτές μεταφορές είναι έργο των Οροπεδιωτών προσφύγων του Στ' π.Χ. αιώνα που ήρθαν και εγκαταστάθηκαν στην Πραισού.

Οι μεταφορές αυτές με την κατάσταση που δημιουργήσαν προκάλεσαν σύγχυση σε ορισμένους σύγχρονους ερευνητές, οι οποίοι διατύπωσαν αντιρρήσεις για την ταύτιση του Δικταίου Αντρον με το σπήλαιο του Ψυχρού. Η σύγχυση όμως αυτή κάτω από το φως των νέων ιστορικών στοιχείων δεν επιτρέπεται πια.

Νομίζω πως εδώ είναι η κατάλληλη στιγμή για να αναφερθώ και σε ένα εύρημα του Δικταίου Αντρον που συνήθως περνά απαρατήρητο, ενώ είναι ενδεχόμενο να αποδειχθεί πολύ μεγάλης σημασίας. Πρόκειται για μια μαρμαρίνη επιγραφή του 4ου ή 3ου αιώνα που δημοσίευσε ο Μαρινάτος. Η επιγραφή αυτή είναι γραμμένη με ελληνικούς χαρακτήρες αλλά σε γλώσσα που δεν είναι η ελληνική και η επιγραφή αυτή μοιάζει πάρα πολύ με άλλες ετεοκρητικές επιγραφές από την Πραισού.

Ποια είναι άραγε η σημασία αυτού του αφιερώματος; Ασφαλώς εκτός της μαρτυρίας ότι ο λατρευτικός χώρος του Δικταίου Αντρον δεν είχε τελείως ξεχαστεί την εποχή εκείνη η πιθανολογούμενη δε προέλευσή της από την περιοχή της Πραισού είναι ίσως μια μαρτυρία ότι οι Οροπεδιώτες πρόσφυγες δεν είχαν ξεχάσει ποτέ τα ιερά του τόπου της καταγωγής τους και όταν τους δινόταν η ευκαιρία έστελναν εκεί τα αφιερώματά τους.

Για να ολοκληρώσω το πρώτο μέρος της ομιλίας μου θα μου επιτρέψετε να αναφερθώ με λίγα λόγια και στα στοιχεία που προέρχονται από τις πήλινες πινακίδες της Κνωσού.

Οι πινακίδες αυτές ήταν μικρά παραλληληπίπεδα κομμάτια πηλού όπου οι γραφείς χάραζαν με ειδικά σύμβολα διάφορα στοιχεία σχετικά με τη διακίνηση αγαθών του ανακτόρου. Τις πινακίδες αυτές τις διατηρούσαν όσο απαιτούσαν οι ανάγκες και μετά τις διέλυαν. Με την πυρκαγιά όμως που κατέστρεψε το ανάκτορο της Κνωσού κατά την εισβολή των Δωριέων τον ΙΑ' π.Χ. αιώνα, οι πήλινες πινακίδες «ψήθηκαν» και έτσι διατηρήθηκαν μέχρι τις μέρες μας. Στην Κνωσό και σε άλλες περιοχές της Κρήτης έχουν βρεθεί γύρω στις 4.000 πινακίδες. Τα σύμβολα τους ανήκουν στη Γραμμική Β γραφή, που όπως είναι γνωστό διαβάστηκε από τον Βέντρικς το 1952.

Λοιπόν, σε τέσσερις τουλάχιστον από τις πινακίδες αυτές, διαβάστηκε το όνομα του Δικταίου Δία (στον οποίο προσφερόταν λάδι και σύκα) και το όνομα της Δίκης.

Εχουμε λοιπόν αναμφισβήτητη γραπτά στοιχεία ότι κατά τα τέλη της Μυκηναϊκής εποχής ήταν γνωστό στην περιοχή της Κνωσού τόσο το βουνό Δίκη όσο και ο Δικταίος Δίας. Για τον τελευταίο ο Chadwich σημειώνει ότι δεν υπάρχει αμφιβολία ότι προήλθε από την πρόσμιξη του ελληνικού Δία με κάποιο προελληνικό θεό της Κρήτης και «συνδέεται με τη Δίκη, τη μεγάλη οροσειρά νοτιοανατολικά της Κνωσού γνωστή για τα πολυάριθμα λατρευτικά σπήλαια που υπάρχουν στις πλαγιές της» (J. Chadwich, Μυκηναϊκός κόσμος, Εκδόσεις Γουτεμβέργιος 1997 σελ. 198).

Εχουμε λοιπόν μια πιο παλιά Δίκη, αυτή των πινακίδων της Κνωσού του ΙΑ αιώνα π.Χ. και μια άλλη των γεωγράφων του 1ου και 2ου μ.Χ. αιώνα, με μόνο ίσως μεταξύ τους κοινό σημείο το όνομα που, όπως προαναφέραμε, είναι ενδεχόμενο η πρώτη να έδωσε στη δεύτερη. Στη Δίκη των πινακίδων δεν μπορεί να είναι η Δίκη των γεωγράφων (δηλ. της Πραισού) συνάγεται και από το γεγονός ότι η τελευταία βρισκόταν μακριά από την Κνωσό, η οποία την εποχή εκείνη ασκούσε άμεσο έλεγχο στο τμήμα της Κρήτης που εκτεινόταν από το Ρέθυμνο ως την Ιεράπετρα, ενώ τα δύο άκρα δηλ. η Σητεία και η Κυδωνία αποτελούσαν είτε αυτόνομα φιλικά κράτη είτε αυτοδιοικούμενες κτήσεις.

Η συνέχεια στο επόμενο

ΔΗΜΟΣ ΟΡΟΠΕΔΙΟΥ ΛΑΣΙΘΙΟΥ

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ - ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

(ΕΠΑΝΑΛΗΨΗ)

Ο Δήμος Οροπεδίου Λασιθίου, για λογ/σμό της Αναπτυξιακής Εταιρείας που έχει αναλάβει τη δημιουργία του ΑΘΛΗΤΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ στην περιοχή Αγίου Γεωργίου - Αβρακόντε, στην οποία συμμετέχει, ανακοινώνει τα ακόλουθα:

1. Η διαδικασία δήλωσης και σήμανσης των αγροκτημάτων που βρίσκονται μέσα στον οριοθετημένο χώρο που πρόκειται να κατασκευασθεί το ΑΘΛΗΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ, είναι σε εξέλιξη και θα συνεχισθεί μέχρι και την 22α Απριλίου 2000.

Όσοι είναι κάτοχοι τέτοιων αγροκτημάτων που βρίσκονται μέσα στο χώρο αυτό, μπορούν και πρέπει να τα δηλώσουν και να τα υποδείξουν με τη διαδικασία που έχει καθιερωθεί, μέχρι και τη παραπάνω ημερομηνία (22α Απρίλη), που είναι και η τελευταία, χωρίς καμιά δυνατότητα χορήγησης νέας παράτασης.

2. Επίσης ειδοποιούνται και προσκαλούνται, όσοι ιδιοκτήτες αγροκτημάτων αρνούνται και δεν επιθυμούν με κανένα τρόπο να διαθέσουν την ιδιοκτησία των για τη δημιουργία του παραπάνω σοβαρού έργου, ότι είναι ανάγκη να το δηλώσουν ανυπερθέτως στο Δήμο, είτε με τη κατάθεση ιδιόχειρης επιστολής, είτε στο FAX - 0844 22190 και πάλι όμως μέχρι την παραπάνω καταληκτική ημερομηνία (22 Απριλίου), που είναι και η τελευταία για το σκοπό αυτό, δηλώνοντας παράλληλα, τη θέση, την έκταση και τους σεφίδες (γείτονες) της ιδιοκτησίας που αρνούνται να διαθέσουν.

3. Μετά τη παρέλευση της παραπάνω καταληκτικής προθεσμίας (22 Απρίλη) και την έναρξη, από της επομένης, των εργασιών ισοπέδωσης και διαμόρφωσης του χώρου, δηλώσεις είτε θετικές είτε αρνητικές και κυρίως αρνητικές, δεν θα γίνονται δεκτές, λόγω αδυναμίας προσδιορισμού πλέον της θέσης και της έκτασης των ιδιοκτησιών.

4. Η καταβολή στους δικαιούχους της αξίας των αγροκτημάτων που θα έχουν δηλωθεί και σμηνθεί μέχρι την παραπάνω καταληκτική προθεσμία (22 Απρίλη), θα αρχίσει την επομένη 23 Απριλίου, ημέρα Κυριακή των Βαΐων.

5. Για περισσότερες πληροφορίες, οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να απευθύνονται είτε στο Δήμο, τηλέφωνο 0844 22740 ώρες γραφείου, είτε στον κ. Δημήτριο Σπανάκη ή Κρισώπη κάτοικο Αγίου Γεωργίου, καθημερινά στο τηλέφωνο 0844 31219.

6. Η παρούσα Δημόσια Ανακοίνωση και Πρόσκλησή μας είναι η τελευταία.

Ο ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΓΙΑΝΝΗΣ ΣΦΑΚΙΑΝΑΚΗΣ

ΔΗΜΟΣ ΟΡΟΠΕΔΙΟΥ ΛΑΣΙΘΙΟΥ ΔΗΜΑΡΧΟΣ

ΠΡΟΣ:

Τον Πρόεδρο του νεοσύστατου Φιλανθρωπικού Ιδρύματος «ΛΕΩΝΙΔΑ Γ. ΚΑΤΕΡΙΝΗ»

Κύριε Πρόεδρε,

Παρακαλώ δεχθείτε τις ευχαριστίες μου για την τόσο ευγενική και τιμητική σας πρόσκληση να μετάσχω στην τελετή έναρξης της λειτουργίας του Φιλανθρωπικού Ιδρύματος που ιδρύσατε και εν ζωή θα καταξιωθείτε επιτυχώς να Διοικήσετε.

Λόγοι όμως που είναι πέρα και πάνω από την ειλικρινή επιθυμία μου να συμμετάσχω σε μια έκδηλη και αδιαμφισβήτητη δική σας ανθρωπινή στιγμή, μεστή αγάπης για τη γενέτειρά σας, ανθρωπιάς και Φιλανθρωπίας για την κοινωνία της, σημερινή και μελλοντική, μου στέρψαν τη χαρά να σας σφιξώ με θέρμη το χέρι και ευλαβικά να σας συγχαρώ για την επαινετή και αείχρονη πρωτοβουλία σας.

Η εγνωσμένη αγάπη σας για τον τόπο που σας δώρησε το πρώτο φως της ημέρας, το αειθαλές ενδιαφέρον σας για την προκοπή του, η αδυναμία σας στην επούληση της ανθρωπίνης δυστυχίας, η έμμονη θέλησή σας για κάθε πρωτοποριακό στο χώρο της ηθικής ανθρωπίνης έπαρσης, η άκρατη κοινωνική ευαισθησία που σας διακρίνει και γενικά η πληθώρα των αρετών που σας περιστοιχίζει, βρίσκουν σήμερα την προσωποποίησή τους στο ευαγές Ιδρυμα που έχετε τη χαρά με πλήρη κοινωνική καταξίωση να παραδίδετε σήμερα στην Οροπεδιώτικη σημερινή και αυριανή κοινωνία.

Αποδεικνύετε έτσι έμπρακτα ότι η ύλη, αυτή η κίρκη που μεταμορφώνει και πριονίζει τις ηθικές και κοινωνικές αρετές και αξίες, τιθασευμένη από τη δική σας ευβουλία, μετατρέπεται σε ήλαβρο ανθρωπιάς, βοήθειας και συμπόνιας, βοηθώντας έτσι στο διπνεκές τη κοινωνία να αυξάνει τα ηθικά της αποθέματα.

Η σημερινή σας πράξη, πράξη κόντρα στο ποτάμι της λησμονιάς που φέρνει το διάβα του χρόνου, θα παραμείνει αξέχαστος κήρυκας της Αγαθοεργίας, της Φιλανθρωπίας και της κοινωνικής ευαισθησίας, αρετές με τις οποίες απλόχερα σας προίκισε ο τόπος που δεν ξεχάσατε ποτέ και δεν θα σας ξεχάσει ποτέ.

Με εκτίμηση

Γιάννης Σφακιανάκης
Δήμαρχος Οροπεδίου Λασιθίου

**ΟΡΟΠΕΔΙΟ ΛΑΣΙΘΙΟΥ
ΟΙΜΩΓΗ ΑΠΕΛΠΙΣΙΑΣ
ΤΩΝ ΠΑΤΑΤΟΠΑΡΑΓΩΓΩΝ**

Φίλη Ανατολή. Στις αρχές του προηγούμενου μήνα, σε μια μίνι συνέντευξή μας προς τον αγαπητό δημοσιογράφο σας κ. Ν. Τρανιά, είχαμε τονίσει με έμφαση ότι ο ρυθμός απορρόφησης, των αποθεμάτων Πατάτας από το Οροπέδιο, δεν εγγυάται ομαλή αποδιάθεση και είχαμε προβλέψει τη δημιουργία σοβαρού προβλήματος στην απορρόφηση του μοναδικού αυτού γεωργικού προϊόντος της περιοχής μας.

Ειλικρινά δεν είχαμε καμιά πρόθεση να γίνουμε μάντες κακών και δυσάρεστων εξελίξεων, όμως η ασυδοσία που επικρατεί στον εφοδισμό των καταναλωτικών αγορών, ιδιαίτερα της Νήσου μας και η άναρχη και εντελώς ανεξέλεγκτη κυκλοφορία ομοειδών προϊόντων στα καταναλωτικά κέντρα, μοιραίως οδήγησαν στο σημερινό αδιέξοδο, που για τα αποθέματα πατάτας του οροπεδίου δείχνει πλέον το δρόμο της χωματερίδας.

Σήμερα, παρά το γεγονός ότι το πρόβλημα είναι εξόφθαλμα ορατό και 2 έως 2,5 χιλιάδες, ίσως και περισσότεροι, τόννοι πατάτας του οροπεδίου, λόγω γηρασμένης ηλικίας πλέον, οδηγούνται στις χωματερές, με ζημιά σε βάρος των καλλιεργητών 250 και πλέον εκατομμύρια δρχ., κανείς μα κανείς, δεν δίνει δεκάρα γι' αυτή την ανθρωπινή συμφορά και το μόνο που μας ενδιαφέρει είναι με ποιο τρόπο θα υπαρπάσουμε την ψήφο των λασιθιωτών και «γαία πυρή μειχθήτω».

Με θρήνο, απελπισία και απόλυτα δικαιολογημένη αγανάκτηση ο λασιθιώτης πατατοπαραγωγός διερωτάται και πάλι, αυτές τις πολύ κρίσιμες για το εισόδημά του ώρες. Γιατί άραξε αυτή η εγκατάλειψη από το Κράτος και τις υπηρεσίες του, γιατί; Πού είναι οι πολιτικοί με τα θα και την ωραία υποσχεσιολογία τους; Πού είναι το Κράτος πρόνοιας, αλληλεγγύης, κρατικής μέριμνας και προστασίας που τόσο απλόχερα και εύκολα υποσχόμεθα σε περιόδους εκλογών; Γιατί αυτή η περιφρόνηση, η αδιαφορία, η απόρριψη και η χαρακτηριστική αστοργία του κράτους και των περιφερειακών του υπηρεσιών;

Γιατί άραγε, η γνωστή για τη γευστική της αξία λασιθιώτικη πατάτα,

παραμένει αδιάθετη, στις παραπάνω ποσότητες και με σιγουριά πλέον οδηγείται προς τη χωματερή; Μα είναι πολύ απλό. Γιατί εδώ και μήνες τα καταναλωτικά κέντρα και γενικότερα οι αγορές του νήσου μας κατακλίζονται κυριολεκτικά από πατάτες Αιγύπτου, Τυνησίας, Συρίας, Τουρκίας και τόσων άλλων χωρών; Ε, αυτό κύριοι, εύκολα μπορεί να χαρακτηρισθεί ως έγκλημα και μάλιστα σκληρό και απάνθρωπο.

Και δεν φτάνει μόνο αυτό, αλλιά είναι καθημερινό το φαινόμενο της εξαπάτησης του καταναλωτή στον οποίο σερβίρονται πατάτες προέλευσης εξωτερικού των παραπάνω χωρών, ως πατάτες Λασιθίου ή πατάτες Μεσσαράς, ανάλογα με την εποχή και σε αυτή την απάτη εθελουφλούν οι κρατικές υπηρεσίες προστασίας του καταναλωτή. Ίδου η προσπάθεια προστασίας των Ελληνικών προϊόντων σε όλο της το μεγαλείο!

Το Υπουργείο Γεωργίας και οι φίλοι πολιτικοί του Νομού Λασιθίου, πρέπει να συνειδητοποιήσουν την ανάγκη επίλυσης του σημερινού προβλήματος που με σιγουριά οδηγεί σε καταστροφή τις παραπάνω ποσότητες πατάτας του οροπεδίου και βυθίζει σε δυστυχία και απόγνωση τους καλλιεργητές του, για να αποδειχθεί και έμπρακτα πλέον ότι το «αίμα δεν έγινε νερό» όπως χαρακτηριστικά ήξει ο Πρωθυπουργός μας.

Υπαίτιο στη δημιουργία του προβλήματος είναι το ίδιο το Κράτος, για τους λόγους που αναφέρθηκαν παραπάνω, περιθώρια ολιγωρίας, δεν υπάρχουν, η καταστροφή του προϊόντος, είναι βέβαιη και η συμφορά των καλλιεργητών αναπόφευκτη.

Οι προστατευτικοί μηχανισμοί πρέπει να κινητοποιηθούν άμεσα. Ίδομεν.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΣΦΑΚΙΑΝΑΚΗΣ
ΔΗΜΑΡΧΟΣ
ΟΡΟΠΕΔΙΟΥ ΛΑΣΙΘΙΟΥ

Η ΣΦΑΓΗ ΤΩΝ ΑΜΝΩΝ

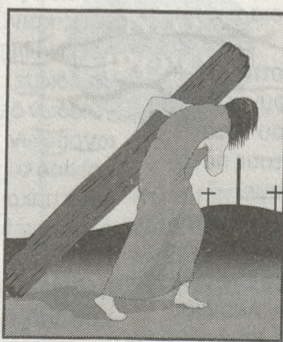
Αντιασθητικό και ακαλαίσθητο θέαμα παρουσιάζουν τα κακόμοιρα δένδρα μετά το κόψιμό τους από αδαείς κλαδευτές προκειμένου να διέρχονται τα οχήματα.

Λύγη καλλιτεχνία δεν βλάπτει νομίζουμε... δεν συμφωνεί και ο κ. Δήμαρχος;

Μ.Π.

Ο Γολγοθάς

Στον γολγοθά ανέβαινα
με τον σταυρό στον ώμο,
μα σαν και τον Ιησού Χριστό,
κουράστηκα στον δρόμο.
Κατάχαμα κυλίστηκα
στη λάσπη της βροχής
και το κουράγιο έχασα,
σώματος και ψυχής.
Ο Κυριναίος τον Χριστό
ξεκούρασε κομμάτι,
μα εγώ Χριστός δεν ήμουνα,
για να με δει ένα μάτι.
Έτσι στη λάσπη έμεινα
με θλίψη στη ψυχή
και πόνο μες στο σώμα μου,

που τόδεργε η βροχή.

Πηνελόπη Παπαδάκη

Αυτές οι εικόνες πρέπει να αναβιώσουν